

Avans-prepaus

I

Vèn de i'agué sèt an, un bèu jouvènt, de bloundo e noblo caro, s'arrèstè pèr asard en Avignoun.

Èro un jouine Irlandés qu'anavo pèr lou mounde, estudiant li país e li pople divers, e espasant sa languitudo en filousofe

Avié forço legi, forço treva e forço vist: mai la longo leituro di causo d'autre-tèms noun avié satisfà soun apetis de vido; la trevanço fastigouso de l'auto soucieta l'avié rendu coubés e abrama de la naturo; e dins tóuti si viage, siegue dins l'Anglo-terro, siegue dins l'Alemagno, o dins la França o dins l'Espagno o dins l'Itàli, noun avié trouva rode que i'aguèsse fa gau pèr planta soun bourdoun Superiour à tout esprit de casto, de sistèmo o de partit, anavo independènt pèr vilo e pèr campèstre, adourant Diéu dins li bèuta de la naturo, e ounourant l'umanita dins l'ome, se reconeissié dins l'ome, tant umble que fuguèsse, franquesso, caratère, valour e naturau.

Or, vaqui coume vai que davalè lou Rose.

II

Sènso coumta que la Prouvènço es pèr lis estrangié lou reiaume dóu soulèu e de la pouèsio, Avignoun, pèr lis estrangié que passon e que sabon, es esta de tout tèms un luminous atrivadou.

Aquelo vilo, à-de-rèng, coume Roumo, republicano e pountificalo dins soun passat, aparant, emé si Conse, aparant fin-qu'à la mort la liberta di Prouvençau contro la barbarié dis ome d'Outro-Louiro, devenènt pièi emé si Papo capitalo ufanouso dóu mounde catouli, aquelo vilo agusto, bèn-que vuei siegue véuso e proun abandonado, porto dins soun istòri e dins sa caro un aire digne que la prousperita dóu noumbre o dóu negòci noun dounara jamai à si rivalo de bèn liuen.